

ærede Herrer ville maasse erindre, at Fattigkommissionens Forslag for en stor Del var begrundet i en skarp Deling mellem offentlig og frivillig Forsørgelse, hvoraf ogsaa fulgte en Slags Deling af de Fattige, idet Tanken var den, at alle værdige Trængende skulde forsynes gennem den frivillige Forsørgelse, hvorimod de andre skulde forsynes gennem den offentlige Fattigforsørgelse, for hvilken der altsaa foreskredes temmelig strenge og skarpe Bestemmelser. Hverken Regjeringen eller Landsthinget troede at kunne gaa ind herpaa, idet man ikke turde forudsætte, at der var de fornødne Kræfter tilstede til at bære en saadan frivillig Fattigundersøttelse, og at man da ikke kunde indlade sig paa at kaste denne Usikkerhed ud, saa meget mere som det da let kun vilde blive til, at der blev to Afdelinger af det offentlige Fattigvæsen, som vare satte under forskjellige Bestyrelser. Men dermed var det jo paa ingen Maade Meningen at ville forbinde den frivillige Fattigundersøttelse, og derfor var der i Regjeringens Forslag optaget et Kapitel, som handlede om dette Emne, et Kapitel, som man imidlertid udsente i det andet Thing, fordi der fremkom et privat Lovforslag om denne Gjenstand. Denne Side af Sagen kom ikke til Forhandling i det andet Thing, og da jeg ikke kunde slutte mig til den Betænkning, som fremkom fra det Udvalg, der var nedsat over det private Lovforslag, har jeg igjen optaget de Bestemmelser, som fandtes i det oprindelige Lovforslag om denne Gjenstand, og som navnlig gaa ud paa at gjøre det muligt, at en frivillig Fattigundersøttelse, naar der er Hjerte og Sone til at bære den, kan danne sig, og at der ogsaa kan tilflyde den de Midler, som allerede ved Lovgivningen ere tillagte de Fattiges Kasse, foruden nogle enkelte andre Indtægter i Overensstemmelse med Fattigkommissionens Forslag. Men dette Kapitel indeholder tillige nogle Bestemmelser, som jeg maatte anse for nyttige og hensigtsmæssige, som gaa ud paa dels en Udvidelse af Loven af 8de Marts 1856, navnlig for saavidt som man ikke skal være bunden til alene at tage 3 Medlemmer til Bestyrelsen, hvad der vistnok maa siges ikke at være ret hensigtsmæssigt, men at der kan gives Tilladelse til at faae flere, dels en Indskrænkning, idet der er forbeholdt Ret til at suspendere de Fattiges Kasse, naar den viser sig at være uden nogenformhelt Indflydelse i Sognene, men der derimod danner sig en frivillig Understøttelsesforening, hvilken man da kunde overlade de Indtægter, som ellers efter Lovgivningen skulle tilflyde de Fattiges Kasse. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale dette Lovforslag til det ærede Things Behandling og Bevillie.

Betræffende det næste Lovforslag kan jeg fatte mig meget fortore; det angaar nemlig Landboernes Forpligtelse til at yde Pligtgjørser og Pligtarbejde i offentlige og kommunale Diemed. Det vil neppe

være undgaaet de ærede Medlemmers Opmærksomhed, at det er tredje Gang, dette Forslag forelægges for det høie Thing, og da det sidst ikke kom videre end til 2den Behandling, vil man ogsaa finde det ganske naturligt, at det nu forelægges i Overensstemmelse med den Bedtægtelse, som blev det til Del ved denne 2den Behandling, alene med Undtagelse af de enkelte Redaktionsforandringer, som jeg ved Lovforslagets fornyede Gjennemsyn har fundet Anledning til at gjøre.

Det tredje Lovforslag er Forslag til Lov om en Jernbane fra Bemb Station til Lemvig eller dens Havn. Det indeholder, om man vil, en Fortættelse af det System, som blev indført ved Loven af 23de Mai d. A. for enkelte da foreliggende Baner. Ærede Medlemmer ville maasse erindre, at det Projekt, som nu foreligger i Lovforslaget, dengang blev bragt paa Bane, men ikke da kunde optages, fordi Forarbejderne ikke vare tilstrækkelig fremmede til, at man kunde tage Bestemmelse derom. Dette er imidlertid i Sommerens Løb sket; idet der ikke blot er blevet optaget et fuldstændigt Nivellement og Plan med Overlag over Projektet, men der har ogsaa vist sig en saadan Interesse for det i den paa-gjældende Egn, at der er tegnet ikke ubetydelige Bidrag til at se Planen realiseret. Da denne Bane til Lemvig maa siges at være en ganske naturlig Fortættelse af den vestjydske Bane, har jeg troet, der var Opfordring til at fremkomme med Forslag om Bemyndigelse til at meddele Koncession paa den ganske paa de samme Betingelser, som Loven af 23de Mai d. A. hjemler for de deri omhandlede Baners Vedkommende. Der er kun en eneste Bemærkning, som jeg skal tillade mig at gjøre, og det er den, at der ved nærmere Anvendelse af den Bemyndigelse, som blev given ifjor, har vist sig at være en Mangel tilstede, som ved dette Lovforslag er søgt afhjulpen. Det blev nemlig, som de Herrer maasse ville erindre, her vedtaget, at Staten for sit Tilskud af 40,000 Rd. pr. Mil skulde optræde som Aktieholder i Anlagene, men at den dog først skulde have Udbytte deraf, efter at der med Hensyn til de øvrige Aktier var blevet svaret 5 pCt. Der mangler her en Bestemmelse, som kan give Anledning til nogen Vanfærlighed i Anvendelsen, nemlig om en Begrænsning af det Bælb, som maa stilles foran Statskassens Tilskud; thi det vil jes, at Mangelen deraf let vil kunne have til Følge, at Lovens Bestemmelse om, at Statskassen skal have Aktieret, kan blive aldeles illusorisk. Jeg har derfor ladet foretage den fornødne Beregning desangaaende og er kommen til det Resultat, der ogsaa stemmer med, hvad der blev vedtaget for Ribe Banens Vedkommende, nemlig, at en saadan Bane ikke kan anlægges under 225,000 Rd. pr. Mil, naar den skal forsynes med Materiel. Som Følge heraf er der i Lovforslaget optaget den